

Høringsnotat

Forslag til endring av modell for beregning av bidrag til krisetiltaksfondet

Dato: 26.06.2025

Innhold

1. Innledning	2
2. Bakgrunn	2
3. Forslag til endringer	3
4. Økonomiske og administrative konsekvenser	4

1. Innledning

European Banking Authority (EBA) publiserte 21. februar 2023 reviderte retningslinjer for beregning av bidrag til innskuddsgarantiordninger¹. I forlengelsen av dette gjennomførte Bankenes sikringsfond en høringsrunde om endringer av modellen for beregning av bidrag til innskuddsgarantifondet i desember 2024.

Som følge av endringene som ble foreslått i modellen til innskuddsgarantifondet er det i dette høringsnotatet foreslått tilsvarende endringer til krisetiltaksfondet der det er relevant. Endringene som foreslås i dette høringsnotatet er knyttet til transparens i datagrunnlaget, ferskere data og todelt innkreving av bidragene. Motivasjonen for endringene er å sørge for at datagrunnlaget og prosessen med innkreving av bidrag blir likt for begge fond. I høringsrunden for modellen til innskuddsgarantifondet mottok ikke Bankenes sikringsfond innvendinger mot de foreslåtte endringene.

Link til høringsnotatet for endringer i bidragsmodell til innskuddsgarantifondet finnes [her](#)
Link til hørings svar for endringer i bidragsmodell til innskuddsgarantifondet finnes [her](#)

2. Bakgrunn

Stortinget vedtok 15. mars 2018 lov om endringer i finansforetaksloven, som blant annet gjennomførte regler tilsvarende EUs krisehåndteringsdirektiv i norsk rett. Som følge av ny lov ble det opprettet et krisetiltaksfond til bruk ved krisehåndtering av større og mer komplekse finansforetak. Krisetiltaksfondet kan benyttes for å gjennomføre krisetiltak dersom et foretak blir kriserammet og foretaket skal krisehåndteres. Midlene disponeres av Finanstilsynet som krisehåndteringsmyndighet. Krisetiltaksfondet skal finansieres gjennom årlige bidrag fra bidragspliktige foretak og avkastning på innbetalte midler. Midlene forvaltes av Bankenes sikringsfond.

Hvert år skal det betales inn totale bidrag til krisetiltaksfondet lik én promille av samlede garanterte innskudd, jf. finansforetaksloven § 20-51 første ledd første punktum. Dersom størrelsen på fondet er mindre enn to tredeler av minstekravet på én prosent av samlede garanterte innskudd, skal bidraget fastsettes med sikte på at minstekravet kan oppfylles innen seks år, jf. finansforetaksloven § 20-51 første ledd annet punktum.

¹ European Banking Authority. (2023). Final report on guidelines (revised) on methods for calculating contributions to deposit guarantee schemes under Directive 2014/49/EU (EBA/GL/2023/02)

Europakommisjonen har etter delegert kompetanse i krisehåndteringsdirektivet artikkel 103 vedtatt en EU-forordning² om beregning av bidrag til krisetiltaksfond (videre omtalt som «forordningen»). Forordningen utdyper krisehåndteringsdirektivets artikkel 103 nr. 2 når det gjelder beregningen av bidrag til krisetiltaksfondet, herunder regler om risikojustering av bidrag og om terskelbidrag for mindre foretak. Metoden beskrevet i forordningen gir lite rom for nasjonale tilpasninger. Forordningen er gjennomført i norsk rett jf. forskrift om finansforetak og finanskonsern § 20-2 andre ledd nr. 9.

Bankenes sikringsfond utarbeidet på oppdrag fra Finanstilsynet forslag til modell for beregning av risikojusterte bidrag til krisetiltaksfondet i tråd med forordningen. Forslaget til modell for bidragsberegning ble sendt ut på høring av Finanstilsynet i juni 2018. Forordningen er gjennomført i norsk rett jf. forskrift om finansforetak og finanskonsern § 20-2 andre ledd nr. 9.

Metodikken beskrevet i dette dokumentet følger av forordningen som er gjennomført i norsk lov om beregning av bidrag til krisetiltaksfondet. Formålet med dokumentet er å gi en kortfattet versjon av forordningen, samt opplyse om administrative og særlige forhold som gjelder den norske modellen og prosessen for innkreving av bidrag til krisetiltaksfondet. Det henvises til forordningen for ytterligere informasjon.

EU-forordningen om beregning av bidrag til krisetiltaksfond finnes [her](#)
Tidligere modelldokumentasjon finnes [her](#)

3. Forslag til endringer

Nyere data

Dagens datagrunnlag til bidragsberegninger inneholder data som i hovedsak er to år gammel, med enkelte datapunkter som er opptil fire år gamle. Det foreslås å endre datagrunnlaget slik at majoriteten av datapunktene er fra årsslutt før bidragsåret. Denne endringen er i tråd med artikkel 14 (1) i EU-forordningen der det presiseres at det i beregningen benyttes sist tilgjengelige regnskapstall fra året innen bidragsperioden.

I dagens modell er datagrunnlaget i bidragsberegningen hovedsakelig fra årsslutt to år før bidragsåret. Bakgrunnen for dette har vært et ønske om tidlig fakturering av bidragene i det aktuelle bidragsåret. Bidragene kan sees på som en forsikringspremie som bør kreves inn tidlig på året slik at foretak med høy risiko i modellen har betalt bidragene før det eventuelt må gjøres betalinger fra krisetiltaksfondet i forbindelse med en krisehåndtering.

Det kan medføre uheldige konsekvenser ved å bruke gammel data i bidragsberegningene. Det tar lang tid før foretakenes prestasjon reflekteres i bidragsberegningen. Måltallet for de totale bidragene er i realiteten høyere enn bidragene som kreves inn, ettersom volumet av garanterte innskudd historisk har økt over tid. Videre kan fusjoner henge igjen i datagrunnlaget i flere år etter fusjonen har funnet sted, og konsolidering av datapunkter for det nye fusjonerte foretaket må gjøres over flere bidragsberegninger. Salg av porteføljer mellom foretak som har funnet sted vil heller ikke fanges opp i beregningen før en stund etter salget.

² [Commission Delegated Regulation \(EU\) 2015/63 of 21 October 2014 supplementing Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the Council with regard to ex ante contributions to resolution financing arrangements](#)

Observasjonspunkt for garanterte innskudd

I dagens modell benyttes gjennomsnittet av fire observasjoner av garanterte innskudd for å fastsette størrelsen på det totale årlige bidraget fra foretakene («måltallet»). I tråd med et ønske om bruk av nyere data og en mer transparent modell, foreslås det å endre metoden for å beregne måltallet. Forslaget er at måltallet skal tilsvare 0,1 promille multiplisert med totale garanterte innskudd pr. årsslutt før bidragsåret.

Todelt innkreving

Datagrunnlag og prosess for bidragsinnkreving er en avveining mellom ønske om bruk av nyere data, samt et ønske om tidlig innkreving av bidragene. For en best mulig avveining, foreslås det å ha en todelt innkreving av bidrag til krisetiltaksfondet. Forslaget innebærer å sende ut en faktura tidlig i bidragsåret med en prosentandel av fjorårets bidrag pr. foretak. Andelen vil være lik for alle foretak og forventes å ligge mellom 40-60 prosent av den enkelte foretak sitt bidrag forrige år. Så snart tallgrunnlaget for årsslutt foregående år er rapportert fra foretakene vil bidrag basert på innrapportert data bli beregnet og distribuert til foretakene gjennom Sikringsportalen. I tråd med forordningens artikkel 13(1) skal foretakene bli informert om sitt bidrag senest 1. mai i bidragsåret. Foretakene vil få en endelig faktura med bidraget basert på bekreftet data, fratrasket beløpet fra fakturaen som ble sendt ut tidligere. Forslaget gjør at beregningene både kan gjøres basert på nyere data, og at bidragene blir krevd inn tidlig i bidragsåret.

Todelt innkreving vil gjelde for bidragspliktige foretak til krisetiltaksfondet som betaler risikojusterte bidrag.

Kvartalsvis LCR

Det foreslås å endre datagrunnlaget til indikatoren LCR fra 12 månedlige observasjoner til fire kvartalsvis observasjoner. Motivasjonen for endringen er transparens i datagrunnlaget ettersom kvartalsvis LCR er offentlig tilgjengelig. I scoringsregelen benyttes den kvartalsvis laveste rapporterte LCR gjennom året.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Bruk av nyere data bidrar til at foretakenes aktuelle finansielle situasjon reflekteres bedre i bidragene til krisetiltaksfondet, som også styrker insentivene som ligger i de risikojusterte bidragene. I tillegg vil et mindre omfattende datagrunnlag lette foretakenes omfang av kvalitetssikring av data i forbindelse med bidragsberegningen.

For å kunne benytte ferskere data, foreslås det å endre tidslinjen for innkreving av bidrag. I dag betaler foretakene sine bidrag i mars. Det foreslås en todelt innkreving der foretakene betaler en andel av fjorårets bidrag i januar, og resterende i mai. Hvor stor andel som kreves inn i januar og mai vil fastsettes på en slik måte at det tilstrebes å ikke blir vesentlig til ulempe for noen parter.

For Bankenes sikringsfond vil modellendringene føre til en redusert administrativ byrde i forbindelse med datahåndtering. Et ferskere og mindre omfattende datagrunnlag fører til et redusert behov for manuelle justeringer. En todelt innkreving vil på sin side øke den administrative byrden noe.

Forslagene til endring av bidragsberegning og innkreving til krisetiltaksfondet er i tråd med deler av endringene i bidragsmodellen til innskuddsgarantifondet. Innhenting av datagrunnlag, kvalitetssikring, kommunikasjon med foretakene og utsending av bidragsberegninger og faktura skjer samtidig for begge fond i dag. Det er ønskelig at denne prosessen samkjøres også i fremtiden.